

IRENA E. KOTOWSKA

Wprowadzenie	9
---------------------	---

Rozdział I

IRENA E. KOTOWSKA

Zmiany modelu rodziny a zmiany aktywności zawodowej kobiet w Europie	15
1. Wprowadzenie	15
2. Przemiany demograficznego modelu rodziny	18
3. Zmiany aktywności zawodowej kobiet	30
3.1. Zmiany aktywności zawodowej kobiet według jednorodnych grup krajów	30
3.2. Zmiany wzorca aktywności zawodowej kobiet	34
3.3. Zmiana przekrojowej korelacji między aktywnością ekonomiczną kobiet a płodnością	39
3.4. Ekonomiczne modele rodziny	42
3.5. Preferowane a praktykowane modele rodziny	47
4. Podsumowanie	49
Literatura	52

Rozdział II

URSZULA SZTANDERSKA, GABRIELA GROTKOWSKA

Rynek pracy kobiet w Polsce w latach 1992–2007	57
1. Wprowadzenie: aktywność ekonomiczna kobiet w zestawieniach międzynarodowych	57
2. Zasoby pracy kobiet i ich wykorzystanie w latach 1992–2007	59
2.1. Aktywność zawodowa kobiet: podstawowe charakterystyki	59
2.2. Zatrudnienie kobiet, czyli sukces w aktywizacji zawodowej	62
2.3. Elastyczne formy zatrudnienia	67
2.4. Bezrobocie kobiet: źródła i czas trwania	70
3. Instytucjonalny kontekst aktywności zawodowej kobiet	74
3.1. Równe prawa i regulacje antidyskryminacyjne	74
3.2. Świadczenia o charakterze rodzinnym i ich potencjalny wpływ na aktywność zawodową kobiet	75
3.3. Usługi opiekuńcze dla dzieci	78
4. Podsumowanie: przyczyny względnie niekorzystnej sytuacji kobiet na rynku pracy	79
4.1. Perspektywa podaży pracy	79
4.2. Perspektywa popytu na pracę	82
Literatura	84
Aneks statystyczny	87

Rozdział III

IRENA WÓYCICKA

Model opieki w Polsce	99
1. Wprowadzenie	99
2. Opieka w gospodarstwie domowym	103
2.1. Zapotrzebowanie na opiekę	103
2.2. Zaangażowanie członków gospodarstw domowych w świadczenie opieki	104
2.3. Podział obowiązków opiekuńczych pomiędzy kobiety i mężczyzn	106
3. Rodzina, rynek, państwo jako dostarczyciele usług opiekuńczych	108
3.1. Rola więzi rodzinnych w sprawowaniu opieki na zewnątrz gospodarstwa domowego	108
3.2. Charakterystyka opieki niekrewniaczej spoza gospodarstwa domowego	109
3.3. Dominujący model opieki w Polsce	111
4. Podsumowanie	114
Literatura	115

Rozdział IV

MARTA STYRC

Transfery międzypokoleniowe w sieci transferów prywatnych	119
1. Wprowadzenie	119
2. Transfery finansowe	122
2.1. Międzypokoleniowe transfery finansowe w świetle badań empirycznych	122
2.2. Transfery finansowe w AZER	123
2.3. Finansowe transfery międzypokoleniowe w AZER	125
2.4. Inne korelaty świadczenia i otrzymywania pomocy finansowej	128
2.5. Transfery finansowe – podsumowanie	131
3. Transfery opieki	133
3.1. Transfery opieki w świetle badań empirycznych	133
3.2. Międzypokoleniowe transfery opieki w AZER	134
3.3. Inne korelaty sprawowania opieki przez członków gospodarstwa domowego	138
3.4. Otrzymywanie pomocy opiekuńczej przez gospodarstwa domowe	139
4. Podsumowanie	141
Literatura	142

Rozdział V

BARBARA BOBROWICZ

Alokacja czasu wewnątrz gospodarstwa domowego	
– dystrybucja obowiązków domowych i opiekuńczych	145
1. Wstęp	145
2. Teoria alokacji czasu wewnątrz gospodarstwa domowego	147
3. Specyfikacja modeli regresji	148
4. Metoda estymacji oraz dane	152
5. Wyniki estymacji	155

6. Uwagi o innych badaniach dotyczących alokacji czasu	164
7. Podsumowanie	166
Literatura	168
Aneks	170
Rozdział VI	
ANNA BARANOWSKA	
Decyzje kobiet u progu wejścia w dorosłość: inwestycja w karierę zawodową czy rodzinną? Rola kapitału ludzkiego i uwarunkowań instytucjonalnych	175
1. Wprowadzenie	175
2. Tło teoretyczne	177
3. Transformacja gospodarcza – zmiany instytucjonalne a koszty bezpośrednie i alternatywne inwestycji w karierę rodzinną	179
4. Dane i metody analityczne	181
5. Wyniki empiryczne	184
5.1. Porównanie wzorców rozpoczynania kariery zawodowej i rodzinnej	184
5.2. Indywidualne determinanty rozpoczynania kariery zawodowej i rodzinnej	189
6. Podsumowanie	192
Literatura	193
Rozdział VII	
ANNA MATYSIAK	
Zatrudnienie kobiet w Polsce a posiadanie dzieci: bariera czy warunek?	197
1. Wprowadzenie	197
2. Tło teoretyczne	198
3. Zmiany wzorca płodności w Polsce – reakcja na nowe warunki uczestnictwa w rynku pracy?	201
4. Endogeniczność płodności i zatrudnienia kobiet: w poszukiwaniu odpowiednich rozwiązań analitycznych	205
5. Dane wykorzystane w analizie	207
6. Metoda analizy	208
7. Wyniki empiryczne	210
7.1. Selekcja pozytywna czy negatywna?	211
7.2. Wpływ zatrudnienia na płodność	212
7.3. Wpływ płodności na zatrudnienie	213
7.4. Inne determinanty płodności i zatrudnienia kobiet – krótkie omówienie wyników	215
8. Podsumowanie	218
Literatura	219
Aneks	224

Rozdział VIII

IRENA E. KOTOWSKA, URSZULA SZTANDERSKA, IRENA WÓYCICKA

Diagnoza kulturowych i strukturalnych uwarunkowań łączenia pracy zawodowej i aktywności rodzinnej przez kobiety w Polsce

1. Wprowadzenie	233
2. Czynniki kształtujące podaż pracy kobiet	234
3. Model opieki i jego konsekwencje	253
4. Uwagi końcowe	259

Rozdział IX

IRENA E. KOTOWSKA, URSZULA SZTANDERSKA, IRENA WÓYCICKA

Scenariusz modernizacji polityki społecznej.

Stymulowanie wzrostu aktywności ekonomicznej

i dietetności kobiet

1. Wprowadzenie	261
2. Cele scenariusza modernizacyjnego	262
3. Instrumenty scenariusza modernizacyjnego	264
3.1. Zwiększenie dostępu do różnych form opieki nad dziećmi i osobami dorosłymi oraz usług zastępujących pracę domową	265
3.2. Usługi opiekuńcze i edukacyjne dla dzieci	266
3.3. Usługi opiekuńcze dla osób dorosłych	267
3.4. Usługi zastępujące pracę domową	268
3.5. Finansowanie usług	268
3.6. Zwiększenie popytu na pracę kobiet	270
3.7. Dostosowanie organizacji pracy do różnych faz życia	271
3.8. Zwiększenie atrakcyjności pracy poprzez zmianę formuły świadczeń społecznych związanych z opieką	272
3.9. Promocja partnerstwa w rodzinie	274
3.10. Ułatwienia w powrocie kobiet do pracy	275
3.11. Zwiększenie aktywności zawodowej kobiet starszych	277
4. Uwagi końcowe	278
Literatura	280

Noty o Autorkach

281